

Werken met de hogedrukreiniger (tot 250 bar)

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Toelichting op de maatregelen
- Checklist

Goedgekeurd door Sociale Partners

Getoetst door Nederlandse Arbeidsinspectie

Het werken met een hogedrukreiniger brengt een hoge lichamelijke belasting met zich mee. Deze wordt veroorzaakt door de trillingen van de lans en door het opvangen van de terugslagkracht van de lans. Ook ontstaat schadelijk geluid als gevolg van de waterstraal op het af te spuiten materiaal. Een ander gevaar is de kracht van de waterstraal. Als het lichaam geraakt wordt door een hoge druk vloeistofstraal dan kan dit tot letsel leiden.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Het werken met de hogedrukspuit leidt niet tot gezondheidsschade.
- ✓ De hand-armtrillingen zijn lager dan 5 m/s²
- ✓ De geluidsbelasting is maximaal 80 dB(A) dagdosis.
- ✓ Er worden geen mensen geraakt door de hogedrukstraal.

Maatregelen

- ➔ Werk alleen met CE-gemarkeerde hogedrukreinigers en stem de werkduur af op basis van het gekozen materiaal (zie toelichting).
- ➔ Laat het hogedrukreinigen uitvoeren door geïnstrueerd personeel die de risico's kennen.
- ➔ Gebruik adequate persoonlijke beschermingsmiddelen zoals beschermende kleding, gelaats- en gehoorbescherming en veiligheidslaarzen met beschermende neus.

Toelichting op de maatregelen

Goede voorbereiding van het werk

- Bedenk voor het reinigen of een hoge druk straal nodig is of dat een waterstraal voldoet. Dus zorg dat de druk zo laag mogelijk is zodat het werk realiseerbaar is, maar de risico's voor verwonding gering.

- Koppel voor het opstarten van de hogedrukreiniger de spuitlans af en laat de leiding even doorstromen. Zo worden luchtballen en eventuele verontreinigingen verwijderd zodat deze de nozzle niet verstopen. Het voorkomt ook blootstelling aan nevel met verontreinigingen zoals legionella.
- Werk bij voorkeur met alleen koud water. Mocht warm water nodig zijn, stel dan de temperatuur in op tenminste 60 graden. Omdat er bij het gebruik van een hogedrukreiniger veel nevel ontstaat, bestaat er gevaar voor besmetting met mogelijke legionella.
- Laat medewerkers, bij een temperatuur ingesteld op meer dan 60 graden, beschermende kleding dragen om te voorkomen dat de huid met het hete water in aanraking komt.
- Zet losse, te reinigen onderdelen vast.
- Controleer elektriciteitskabels regelmatig op deugdelijkheid. - Zorg tenminste voor jaarlijks onderhoud van de machine en controleer de slangen op lekken.
- Zorg voor een oogspoelmogelijkheid (bijv. oogspoelfles) in de buurt om (ondanks toegepaste bescherming) de ogen te kunnen spoelen (BHV maatregel).

Keuze materiaal

- Hogedrukreinigers zijn er in verschillende soorten en maten. Stem de manier van werken af op de vervuiling, de gebruikte materialen en de ondergrond.
- Werk alleen met CE gemarkeerde hogedrukreinigers.
- Let er bij aanschaf op dat de hand-armtrillingen de grenswaarde van 5 m/s² niet overschreden wordt.
- Werk bij voorkeur met een breedstraalnozzle om trillingen en geluid te beperken.
- Gebruik alleen een roterende nozzle (vuilfrees) als het niet anders kan, maar werk hiermee dan maximaal één uur per dag.
- Maak bij aanwezigheid van een coating op het schoon te spuiten onderwerp (machine, ondergrond) gebruik van de lagere druk van een breedstraalnozzle. Bij een hoge druk bestaat het gevaar dat het onderwerp beschadigt.
- Zorg voor de juiste toebehoren, draai- of snelkoppelingen, deze vergemakkelijken het spuiten.
- Gebruik zo min mogelijk verbindingselementen in de spuitlans, dit om lekkages te voorkomen.

Instrueren van de medewerkers

- Geef medewerkers een aantoonbare voorlichting over het veilig en gezond werken met de hogedrukreiniger. Gebruik hiervoor de checklist (zie hieronder)

Niet zo! (tegen de wind in spuiten).

Maar zo. (met de wind mee).

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Draag een gelaatsscherm of veiligheidsbril, gehoorbescherming (gehoorkappen of otoplastieken), spuitpak/regenpak en veiligheidslaarzen (minimaal klasse S4).
- Draag altijd adembescherming (FFP3) wanneer er sprake is van het werken met droge grond. De grond bevat kwartsstof en kan bij het afsputten via vochtdruppeltjes ingeademd worden.
- Zorg bij heetwater reinigen voor persoonlijke beschermingsmiddelen die voldoende bescherming tegen heet water bieden. Denk hierbij aan laarzen, rubberen handschoenen en een regenoverall.

Overige voorschriften

- Zorg dat werknemers de bedieningshendel aan het pistool niet vastzetten met een tiwrap, maar gebruik het klipje

Afbeelding: klipje op bedieningshendel

- Laat slangen en apparatuur niet langdurig in een warme omgeving liggen in verband met de groei van onder andere legionella.

Verwondingen

- Onderschat de verwonding door een hogedrukspuit niet. Weet dat de uiterlijke kenmerken van een hogedrukverwonding niets zeggen over de inwendige verwonding.
- In geval van een inspuitsverwonding moet er direct contact worden opgenomen met een dokter. Meld dat het gaat om een verwonding door een hogedrukspuit en of er behalve water chemicaliën zijn gebruikt.

Medewerkers die een groter risico lopen

- Laat een jeugdige (16-/17-jarige) in totaal maximaal 3 uur per dag werken met een breedstraalnozzle. Houd hierbij altijd

goed toezicht en zorg dat de juiste PBM's gedragen worden. Laat ze vanwege het hoge trillingsniveau niet werken met een vuilfrees, en niet met een hogedrukreiniger die veel lawaai produceert (> 85 dB(A) of een piekgeluidsdruk van 140 dB(A)). Zie ook meer bij '[jongeren](#)'.

- Instrueer anderstalige medewerkers aantoonbaar en in begrijpelijke taal over de gevaren van het werken met de hogedrukspuit. Check of men de instructie begrepen heeft.

Meer informatie

[Download LMRA Werken met de hogedrukreiniger als PDF](#)

LMRA – Werken met de hogedrukreiniger

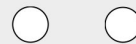
Doe de LMRA

• Ben jij veilig?

- Gebruik je de juiste PBM's?
- Voorkom je struikelen en uitglijden?
- Werk je met de wind in je rug?
- Heb je de handgreep niet vastgezet met een tie-rip?

• Is de hogedrukreiniger veilig?

- Gekeurd?
- Zitten de koppelingen vast?
- Zijn de slang en elektriciteitskabel heel en vrij van knopen?
- Zijn slang en nozzle vrij van verstoppingen?

Alles in orde?

Veel werkplezier!

1x Nee? STOP

**Los het probleem op.
Lukt dat niet?
Meld het je
leidinggevende.**

 CUMELA

 FNV
Agrarisch Groen

 H2C

 CNV
Vakmensen

 Coland
Werkzaamheden

Bekijk hier de
Arbocatalogus

Checklist

Controleer voordat je begint met je werkzaamheden of de hogedrukspuit in orde is.

- Is de slang vrij van scheuren, knikken en knopen?
- Zitten alle koppelingen goed vast?
- Is de nozzle vrij van verstoppingen?

- Verkeert de elektriciteitskabel in goede staat?
- Gebruik alleen originele nozzles.
- Gebruik een spuitlans van minimaal 75 cm lengte. Dit is de afstand tussen de nozzle-openingen van de spuitkop en de voorzijde van de beschermbeugel.
- Voorkom het werken met een onnodige hoge werkdruk.
- Werk op een stroeve ondergrond, zonder obstakels.
- Zet alles wat je weg kan spuiten goed vast.
- Zorg voor ruime afstand tot andere personen zodat je deze niet kunt raken met de hogedrukspuit.
- Draag persoonlijke beschermingsmiddelen, in ieder geval een spuitpak, spuitlaarzen en handschoenen, gehoorbescherming, evt. kniebescherming (voor het afspreken van de onderkant van een machine) en een gelaatsscherm.
- Als je te maken hebt met gevaarlijke stoffen, draag dan ook adembescherming. Een regenpak beschermt alleen tegen nat worden en is niet voldoende!
- Onderbreek regelmatig de spuitwerkzaamheden om verontreinigingen te verwijderen en water af te voeren.
- Laat slangen en apparatuur niet langdurig in een warme omgeving liggen in verband met de groei van onder andere legionella.
- Voorkom dat slangen lek gaan door ze op te ruimen. Een slang gaat zeker weten kapot als er met een machine overheen gereden wordt.
- Als je tijdens het spuiten ontdekt dat de slang kapot is, stop dan je werkzaamheden. (Met tape of een hand op het lek toch je klus afmaken is uit den boze!) Als de slang vervangen is kan je weer verder.
- TIJDENS DE WERKZAAMHEDEN
- Spuit van het lichaam weg en met de wind mee.
- Spuit nooit op elektrische leidingen en ook niet op de hogedrukreiniger zelf.
- Schakel bij het verwisselen van spuitgereedschap, spuitkoppen en nozzles de installatie uit.
- Als je werkt met een stoomcleaner in een in pandige wasplaats, zorg dan voor voldoende ventilatie en een afvoer van de uitlaatgassen naar buiten. Of zet de stoomcleaner buiten de ruimte of in een aparte ruimte.

- Blokkeer de bedieningshandel van het pistool niet.
- Reinig schoenen en kleren nooit met hoge druk.
- Spuit niet op personen.
- Zorg dat elektrische apparaten niet nat worden.
- Houd kabels uit het water. Hang ze op als het risico op nat worden aanwezig is.